

Indledende kortlægning af transport af borgere m.v.

Forudsætninger

Transport af borgere er afgrænset, som den transport der sker via den offentlige trafik i Sydtrafik's regi og den kørsel Fredericia Kommune bestiller og som udføres via kørselskontoret i TrekantBrand.

Indhentningen af både antal og økonomi er for den offentlige trafik sket primært via oplysninger fra Sydtrafik's budgetter og regnskaber. Oplysninger omkring transport af borgere via kørselskontoret er baseret på oplysninger leveret fra TrekantBrands kørselsprogram og opkrævningsystem, der håndterer bestilling og afregning af alle kørsler til Fredericia Kommune.

Kollektiv trafik dækker over bybusruter, lokalruter samt en del af flextrafikken (handicapkørsel og flextur). Den øvrige flextrafik f.eks. lægekørsel, kørsel til aktivitets- og dagcenter, kørsel med hjælpemidler uden for hjælpemidler og kommunikations åbningstid m.v., som Sydtrafik i forskelligt omfang også løser for andre kommuner, løses i Fredericia Kommune via Kørselskontoret i TrekantBrand regi.

Transporten via TrekantBrands kørselskontor dækker således transport af borgere bl.a. i forbindelse med skolekørsel, kørsel af børn til svømning, kørsel til aktivitets-/dagcentre, genoptræning og proaktiv. Der er tale om en række transportopgaver som udføres for alle kommunens aktivitetsområder. Skoleområdet, Plejen og Voksenservice er de tre største kunder og står for ca. 70 % af omsætningen i Kørselskontoret i 2017.

Langt hovedparten af den transport, der sker i kørselskontoret foregår enten i egne busser eller ved brug af taxa-vognmænd. Fordelingen fremgår under de økonomiske nøgletal.

Der udbetales på anden vis godtgørelse for transport til borgere f.eks. for transport af plejebørn, godtgørelse til forældre for egen kørsel til skole m.v. Der er ikke et præcist samlet overblik over disse andre typer kørsler/betalinger. Der er konstateret udbetalinger på ca. 0,8 mio. kr. i 2017 og den umiddelbare vurdering er, at der vil være tale om aktivitet i forholdsvis begrænset omfang herudover.

Det kan konstateres, at Pleje & Omsorg har 3 kommunale minibusser på Othello samt 1 bus på henholdsvis Othello og Øster Elkjær, som i princippet er beboerejet og sponsorfinansieret. Busserne anvendes til kørsel bl.a. i forbindelse med udflugter og frivillige indsatser.

På Center for længerevarende Botilbud (4) og Proaktiv (1) er der i alt 5 kommunale minibusser, som anvendes til forskellige former for kørsel f.eks. til og fra læge, tandlæge og sygehus samt til indkøb for og med borgere. Busserne anvendes også i et vist omfang til udflugter og frivillige indsatser.

På Center for Aktiv Liv og Læring er der i alt 10 busser, der anvendes til forskellige typer af kørsel i de forskellige aktiviteter, der er f.eks. tale om kørsel til behandling ved psykolog, læge, tandlæge, sygehus m.v. Derudover anvendes busserne også i forbindelse med udflugter m.v.

I anlægsbudgettet for 2018 er der afsat 0,400 mio. kr. til projekt vedrørende transport af ældre og udsatte - der arbejdes sammen med relevante interessenter med henblik på udarbejdelse af løsningsforslag.

Intern kørsel, som styres via transportoptimeringsprojektet og er forankret på Vej & Park - Drift, samt ud-betalt kørselsgodtgørelse til ansatte indgår ikke i de opstillede nøgletal.

Økonomiske nøgletal:

I henhold til de seneste tal fra Sydtrafik kan følgende hovedtal for den kollektive trafik vedrørende Fredericia Kommunes andel opstilles således:

Alle beløb i 1.000 kr. ekskl. moms	R2016	R2017	B2018	B2019
Sydtrafik (Fredericia andel)				
Drift af busruter	24.135	23.686	23.373	23.930
Fælles driftsudgifter	2.443	2.555	2.744	2.575
Administration	1.829	1.865	1.981	2.105
Handicapkørsel	2.511	2.569	2.613	3.064
Øvrige udgifter	396	374	375	375
Billetindtægter fra brugere	-9.503	-9.828	-9.389	-10.320
Kommunalt driftsbidrag	-21.810	-21.221	-21.698	-21.730
Sydtrafik - balance	0	0	0	0

Den samlede kommunale økonomi i forhold til transport af borgere i Sydtrafik's og Kørselskontorets regi kan opgøres således:

Alle beløb i 1.000 kr. ekskl. moms	R2016	R2017	B2018	B2019
Kollektiv trafik (Sydtrafik)				
Kommunalt driftsbidrag	21.810	21.221	21.698	21.730
Betaling for køb af gas* (Intern afregning)	3.334	2.943	3.000	3.000
TrekantBrand				
Kommunal betaling for kørte km.	9.856	9.453	8.640	8.640
Betaling af tillæg, plads/mobilitet	2.955	2.448	3.158	3.158
Samlet kommunal udgift	37.955	36.065	36.496	36.528

*Fredericia Kommune har forlangt, at busserne i Fredericia kører på gas – i den gældende kontrakt med Sydtrafik er køb af brændstof taget ud og kommunens driftsbidrag reduceret. Gaskøbet afregnes internt i Fredericia Kommune mellem kollektiv trafik og den "kommunale gasstation" under vejdrift.

Den seneste budgetopfølgning fra Sydtrafik viser, det forventes at Fredericia Kommunes driftsbidrag i 2018 bliver ca. 1,0 mio. kr. billigere end budgetteret.

Det skal bemærkes, at TrekantBrand i øjeblikket arbejder med at detailbudgettere sideaktiviteter herunder kørselskontoret. Det er derfor de kendte budgettal for 2018, der p.t. er videreført til 2019 i nærværende notat.

I ovenstående samlede kommunale udgift indgår ikke de tidligere beskrevne udgifter vedrørende transport af plejebørn m.v. overslagsmæssigt beregnet til ca. 0,8 mio. kr. pr. år, samt kommunens betaling til Sydtrafik for buskort til skolekørsel ligeledes overslagsmæssigt i størrelsesordenen 0,8 mio. kr. jf. Sydtrafik's regnskab.

Omkostningerne ved drift og vedligeholdelse af de kommunale minibusser under Plejen, Center for længerevarende Botilbud og Center for Aktiv Liv og Læring er ikke opgjort og indgår således heller ikke i ovenstående økonomiske nøgletal. Der er ift. to af de kommunale busser placeret på Othello afsat 30.000 kr. pr. bus til drift af værdighedsmidlerne, der er puljefinansieret frem til 2020.

Der bestilles i mindre omfang via kørselskontoret også udflugter/ture i eksterne busser f.eks. Egeskov Turistfart - disse indgår ikke i ovennævnte omsætningstal.

Aktivitetsnøgletal:

De aktivitetsmæssige nøgletal er for den kollektive trafik er primært hentet fra Sydtrafik's budgetmateriale vedrørende 2018 mens nøgletallene for kørselskontoret er opgjort på baggrund af oplysninger fra TrekantBrand. Ture via kørselskontoret afregnes i udgangspunkt pr. kørt km, men der kan være tillæg for plads og mobilitet, når der er transport af hjælpemidler f.eks. rollator eller rullestol samt hvis borgeren skal hentes og følges m.v.

<i>Antal timer, passagerer, ture/kørte km.</i>	R2016	R2017	B2018	B2019
Kollektiv trafik				
Køreplantimer bybusser	40.671	41.496	39.995	39.923
Køreplantimer lokalruter	1.529	1.663	781	878
Køreplantimer andre kørselstilbud	387	0	0	456
Køreplantimer i alt	42.586	43.159	40.777	41.257
TrekantBrand				
Antal ture (oftest en person pr. tur)	95.116	102.341	89.000	89.000
Antal kørte km.	498.005	536.057	476.000	476.000

Kørselskontoret har oplyst følgende fordeling i forhold til kørte/opkrævede km. på gennemførte ture, tallet for 2018 er den forventede fordeling i forhold til de realiserede tal pr. september måned:

Entreprenør	2016	2017	2018
Egne busser/biler	80 %	83 %	93 %
Taxa	20 %	17 %	7 %

Det skal bemærkes, at TrekantBrand i øjeblikket arbejder med detailbudgettering af sideaktiviteter herunder kørselskontoret. Det er derfor de kendte budgetforudsætninger for 2018 der p.t. er videreført til 2019. Opfølgning pr. september måned fra TrekantBrand viser, at aktivitetsniveauet på kørsler og kørte km. i 2018 samlet stort set forventes at lande på niveau med mængderne i regnskab 2016.

Udfordringer:

Ny taxilov

Med virkning fra den 1. januar 2018 gælder en ny taxilov, der betyder, at taxiområdet afvikles som et kommunalt myndighedsområde og overgår til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. I en overgangsperiode vil Fredericia have taxivogne, der drives efter to forskellige regelsæt.

Taxa Syd ejer det nye kørselskontor Fredericia Taxa, som mere end halvdelen af taxivognmændene i Fredericia allerede har tilsluttet sig efter konvertering af tilladelse. Med virkning fra den 1. november 2018 overdrager Fredericia Kommune de tilbageværende taxivognmænd med kommunale tilladelser til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Der fortsætter de på uændrede vilkår, indtil de vælger konvertering eller lukning. Ultimo oktober 2018 kører 12 hyrevogne stadig med kommunale tilladelser. Taxa Syd forventer konvertering af alle vogne inden nytår 2019.

Den ny taxilov indebærer, at konverterede taxivognmænd ikke længere er underlagt geografiske begrænsninger og at de ikke længere er forpligtede til at køre på tidspunkter af døgnet, hvor de anser kørsel for urentabel. Det forventes, at fri konkurrence på markedet for persontransport vil sikre borgerne adgang til taxikørsel på alle tidspunkter af døgnet. Loven indeholder imidlertid mulighed for samarbejde mellem kommune og kørselskontor om garanti for kørsel i definerede tidsrum og områder.

Prisen for kørsel i taxi er allerede ændret med moderate prisstigninger, og det samme er prisstrukturen, da Taxa Fyn bestræber sig på at harmonisere de to regelsæts priser. De langsigtede konsekvenser af den nye taxilov i forhold til fremtidigt prisniveau kendes endnu ikke. Der forventes en overgangsperiode på måske 3-5 år, før markedet for persontransport i taxi har fundet en ny standard for priser og betjening.

Fredericia Taxa anvendes bl.a. i dag som entreprenør på en del af kørselskontorets kørsler.

Nyt takstsystem

Efter nogle år undervejs er der sket en takstharmonisering for den kollektive trafik vest for Storebælt. Fire regionale selskaber plus to togoperatører er fra 18. marts 2018 omfattet af ét enkelt takstsystem.

Takst Vest hedder prissystemet, der omfatter Nordjyllands Trafikselskab, Midttrafik, Sydtrafik og Fynbus foruden DSB og Arriva. De fire regionale trafikselskaber havde tidligere i alt 11 takstområder med forskellige priser, rabatter, gyldighedsprincipper og udseende af periodekort. Dette er blevet ens for alle fra 18. marts 2018.

Takst Vest bygger foruden harmoniseringen og forenklingen på et grundprincip om, at det skal være mest fordelagtigt at benytte Rejsekortet, med mindre man er meget flittig pendler på samme strækning.

Det er Teknik og Miljø's umiddelbare vurdering, at takstharmoniseringen ikke får nogen væsentlig betydning for prisniveauet på den offentlige transport i Fredericia. Sydtrafik har meldt ud, at de forventer udsving i indtjeningen på billetter i størrelsesordenen +/- 0,5 % - men det er behæftet med en vis usikkerhed at forudsige effekten af nyt takstsystem.

Kollektiv trafik

I sommeren 2016 blev der implementeret en række justeringer af bybusnettet. Umiddelbart herefter blev der observeret et fald i antal passagerer i forhold til 2015.

Tallene for 2017 sammenlignet med 2015 tallene viser dog en gennemsnitlig passagervækst på over 10 % samlet set målt på rejsekort observationer, og på solgte kontantbilletter. Det endelige resultat inkl. månedskort m.m. kendes dog ikke endnu.

Den passagervækst der er målt i 2017 har målt på rejsekortobservationer og salg af kontantbilletter har vist sig lige at kunne dække de forventede faldende indtægter, der må forventes ved en større tilslutning til rejsekorter. Indtægterne falder, da det er billigere at benytte rejsekortet på udvalgte tidspunkter af døgnet, end det er at benytte kontantbilletter. De forventet faldende indtægter er medregnet i Sydtrafik's budget for 2018.

Den sidste bruger-/tilfredshedsundersøgelse er lavet tilbage i 2015 og dannede grundlag for den seneste omlægning af den kollektive trafik. Der er ikke siden lavet nye bruger-/tilfredshedsundersøgelser omkring serviceniveauet for den kollektive trafik i Sydtrafik's regi.

Det er Teknik og Miljø's vurdering, at de afsatte budgetter for 2018 og fremefter vedrørende den kollektive trafik stemmer overens med det aktuelle serviceniveau og forventede passagertal. I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2017 er overført et akkumuleret underskud i fra tidligere år i størrelsesordenen 6,0 mio. kr. Der forventes en tilbagebetaling i 2018, således at udfordringen med udgangen af 2018 kan opgøres til 4,0 mio. kr., som der p.t. ikke er finansiering for.

Kunder hos TrekantBrands kørselskontor

Pleje & Omsorg, som er en af de store kunder hos kørselskontoret, oplever at samarbejdet TrekantBrand er blevet forbedret siden opstarten, og at TrekantBrand udviser flexibilitet ift. bestilling og når der sker fejl. Der arbejdes løbende på at optimere og forbedre samarbejdet med TrekantBrand.

Der peges fra distrikterne på, at der stadig er forhold, der ønskes set nærmere på herunder mere optimal og effektiv ressourceudnyttelse af bussernes kapacitet samt de særlige ønsker til inkluderet serviceniveau som eksempelvis behov for trappetjener¹, kørsel med kørestole og andre hjælpemidler samt ønske om etablering af en 'demensbus' som specifikt imødekommer disse borgeres særlige behov.

¹ En trappetjener er en form for elektrisk sækkevogn, der kan få kørestole op og ned af trapper.
Mere info: <http://www.trappetjeneren.dk/>